

Druhý hnízdní atlas ptáků Evropy (EBBA2)

Nový evropský atlas hnízdního rozšíření ptáků (EBBA2) má za cíl během pěti let (2013–2017) nasbírat údaje o rozšíření a početnosti všech ptačích druhů Evropy. To představuje 5 let práce ve více než 50 zemích a ve více než 5000 mapovacích kvadrátech o velikosti 50 × 50 km. Rozsah a cíle činí tento projekt jedním z nejnambiči-
 óznějších mapovacích projektů vůbec.

Během posledních 30 let, které uběhly od prvního evropského hnízdního atlasu, se krajina a příroda v Evropě dramaticky změnila. Tyto změny se odrazily na změnách početnosti ptačích druhů, jak víme např. díky programu Celoevropského monitoringu běžných druhů ptáků (PECBMS). Nepochybně se také projevily na rozšíření a celkové početnosti ptáků v Evropě. Proto Evropská rada pro sčítání ptáků (EBCC) v roce 2010 rozhodla, že hnízdní atlas ptáků Evropy bude vydán znovu. Nový atlas si tedy kromě prostého zopakování mapování jako v prvním atlasu vzal za cíl získat lepší údaje z východních částí Evropy.

Novinkou je také to, že kromě standardních map rozšíření druhů v kvadrátové síti 50 × 50 km budou pro celou Evropu s pomocí modelů vytvořeny i mapy v síti 10 × 10 km.

Na koordinaci tohoto projektu řízeného EBCC se podílí Česká společnost ornitologická spolu se Švýcarským ornitologickým institutem (Vogelwarte Sempach) a Katalánským ornitologickým institutem (ICO).

Práce v terénu sice skončí až v roce 2017, avšak my nečekáme a spolu s koordinátory atlasů v jednotlivých zemích průběžně testujeme způsob sběru dat, jejich kvalitu a množství. Na konci minulého roku proběhla tak již druhá výzva všem národním koordinátorům k zaslání detailních informací z kompletních seznamů druhů v kvadrátech 10 × 10 km. Sešlo se více než 100 000 záznamů!

V době zahájení projektu se cíl zdál být hodně vzdálený. Nicméně údaje pro jednotlivé druhy se už pomalu rýsují a nyní vstupujeme do čtvrté mapovací sezony, kdy sběr terénních dat bude vrcholit. Velké části Evropy, a to především východní a jihovýchodní státy, stále nemají potřebné lidské ani finanční kapacity pro detailní mapování a potřebují naši pomoc. Na ni se nám naštěstí podařilo získat grantové prostředky, díky nimž můžeme mapování v těchto zemích podpořit, a to jak metodicky, tedy školením, tak zejména finančně. Loni jsme pro práci v terénu v zemích jižní a východní Evropy rozdělili formou malých grantů cca 150 tisíc eur a letos to bude ještě více. I tak budou ve většině těchto zemí potřebné jakékoliv další věrohodné údaje o výskytu či početnosti ptáků. Ornitologové a „ptáčkáři“ z jiných zemí mohou tedy přispět svými údaji. Na internetových stránkách EBBA2 (www.ebba2.info) jsou pokyny pro zahraniční pozorovatele včetně kontaktů na koordinátory mapování v jednotlivých zemích. Pro 21 zemí jsou navíc k dispozici mapy (mapviewer.ebba2.info/gaps/), kde jsou odlišnými barvami označeny kvadráty, ve kterých jsou údaje nejvíc potřeba, a naopak i ty, kde taková nutnost není či kam se z bezpečnostních důvodů nedoporučuje jezdit. V případě dalších dotazů se můžete obrátit přímo na koordinátory v ČSO Marinu Kipson (kipson@birdlife.cz) nebo Petra Voříška (Euromonitoring@birdlife.cz). Pokud tedy plánujete dovolenou v jižní či východní Evropě, neváhejte a zapojte se do mapování pro nový evropský atlas! Předem děkujeme, každý pták se přece počítá!

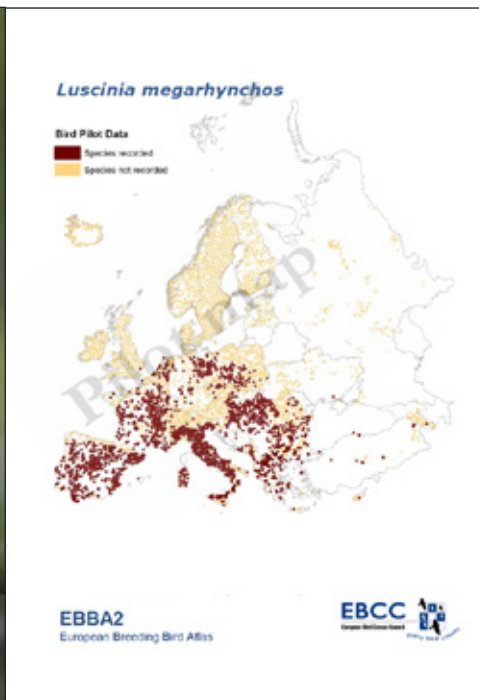
Marina Kipson a Petr Voříšek

Marina Kipson | xxx

Foto: Jirí Bohdál (naturfoto.cz)

Slavík obecný.

Pilotní mapy hnízdního rozšíření slavíka obecného (*Luscinia megarhynchos*)

Foto: Vogelartinfo, GNU 1.2

Slavík tmavý.

Pilotní mapy hnízdního rozšíření slavíka tmavého (*Luscinia luscinia*).